

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Foundations of didactics
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. dr hab. Marian Zajac
---	--------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	V	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, dydaktyki i metodyki nauczania.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Przedmiot i zadania dydaktyki; dydaktyki szczegółowe; planowanie i formy organizacji lekcji; sposoby nauczania w klasie; koncepcje nauczania i cele, treści i zadania kształcenia;
C2. Zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania; budowa i modele lekcji; przygotowanie i prowadzenie lekcji; style, techniki pracy, środki dydaktyczne;
C3. Kontrola i oceniania osiągnięć szkolnych uczniów; udziału w konkursach i olimpiadach; autonomia dydaktyczna nauczyciela; umiejętność rozwiązywania sytuacji dydaktycznych, metodycznych i wychowawczych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie: usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;	C.W1.
W_02	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	C.W2.
W_03	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów;	C.W3.
W_04	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne;	C.W4.
W_05	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela;	C.W5.
W_06	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną;	C.W6.
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi: zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	C.U1.
U_02	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;	C.U2.
U_03	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	C.U3.
U_04	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;	C.U4.
U_05	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym;	C.U5.

U_06	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;	C.U6.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent jest gotów do: twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	C.K1.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Przedmiot i zadania dydaktyki. Dydaktyka szczegółowa. Kierowanie klasą. Ład i porządek lekcji. Integrowanie grupy klasowej. Tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce. Sposoby nauczania w klasie. Koncepcje nauczania i cele, treści i zadania kształcenia. Kryteria doboru treści nauczania. Zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania. Organizacja procesu kształcenia oraz pracy uczniów. Lekcji jako jednostka dydaktyczna. Budowa i modele lekcji. Przygotowanie i prowadzenie lekcji. Style, techniki pracy, środki dydaktyczne; Działania edukacyjne wśród zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów; wyrównywanie szans edukacyjnych; udziału w konkursach i olimpiadach. Autonomia dydaktyczna nauczyciela. Kontrola i oceniania osiągnięć szkolnych uczniów. Umiejętność rozwiązywania sytuacji dydaktycznych, metodycznych i wychowawczych.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_02	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_03	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_04	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_05	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
W_06	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Protokół
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
U_03	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
U_04	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
U_05	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
U_06	Dyskusja	Prezentacja	Karta oceny pracy w grupie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Burza mózgów/giełda pomysłów	Obserwacja	Raport z obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Student posiada podstawową wiedzę na temat przedmiotu i zadań dydaktyki (dydaktyka szczegółowa). Potrafi scharakteryzować jak kierować klasą; zaprowadzić i utrzymać ład i porządek lekcji. Zna podstawy integrowania grupy klasowej; tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce; sposoby nauczania w klasie; koncepcje nauczania i cele, treści i zadania kształcenia. Potrafi wyjaśnić dobór treści nauczania. Wymienia zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania. Posiada wiedzę organizacji procesu kształcenia oraz pracy uczniów. Wyjaśnia jednostkę dydaktyczną; budowę i modele lekcji. Zna zasady przygotowania i prowadzenia lekcji; style, techniki pracy, środki dydaktyczne; działania edukacyjne wśród zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów. Posiada gruntowną wiedzę na temat wyrównywanie szans edukacyjnych; udziału w konkursach i olimpiadach. Wie co to jest autonomia dydaktyczna nauczyciela. Posiada wiedzę dotyczącą kontroli i oceniania osiągnięć szkolnych uczniów. Posiada umiejętność rozwiązywania sytuacji dydaktycznych, metodycznych i wychowawczych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:
W. Okoń. <i>Zarys dydaktyki ogólnej</i> . Warszawa 1970; M. Śnieżyński. <i>Teoretyczne podstawy kształcenia wielostronnego</i> . Gorzów Wielkopolski 1990; S. Nalaskowski. <i>Dydaktyka</i> . Toruń 1997; Cz. Kupisiewicz. <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i> . Warszawa 1995; M. Śnieżyński. <i>Zasady dydaktyki dialogu</i> . Kraków 1997; J. Szpet. <i>Dydaktyka katechezy</i> . Poznań 1999; Cz. Kupisiewicz. <i>Dydaktyka ogólna</i> . Warszawa 2000; M. Śnieżyński. <i>Dialog edukacyjny</i> . Karków 2001; W. Okoń. <i>Wprowadzenie dydaktyki ogólnej</i> . Warszawa 2003; J. Jeziorska. <i>Podstawy nauczania i uczenia się</i> . Warszawa 2004; <i>Dydaktyka szczegółowa</i> . Red. J. Stala. T. 1-2. Tarnów 2004; M. Korgul. <i>Dydaktyka dla katechetów</i> . Świdnica 2014; Z. Marek. <i>Pedagogika towarzyszenia</i> . Kraków 2017; S. Łabendowicz. <i>Dydaktyka katechezy</i> . Radom 2019; K. Misiaszek. <i>Koncepcja aktualnego programu nauczania religii w publicznej szkole polskiej</i> . W: <i>Programy nauczania religii i katechetyczne (1920-2020)</i> . Red. R. Ceglarek, K. Misiaszek, A. Wołkiewicz. Częstochowa: Częstochowskie Wydawnictwo Archidiecezjalne Regina Poloniae 2021 s. 419-450.
Literatura uzupełniająca
M. Lendzińska. <i>Dialog w nauczaniu a perspektywa rozwoju</i> . W: <i>Osoba. Edukacja. Dialog</i> . T. 1. Red. M. Lendzińska, G. Rutkowska, I. Wrona. Kraków 2002 s. 82-90; <i>Metody aktywizujące</i> . Red. Z. Barciński. Kraków-Lublin 2006; Cichosz W.: <i>Pedagogia we współczesnej szkole katolickiej</i> . Warszawa: Wydawnictwo TYPO2 2010; P. T. Goliszek. <i>Rola i funkcje podręcznika do nauki religii w szkole. „Memoranda”</i> . Wiadomości Archidiecezji Lubelskiej 86:2012 nr 4 s. 780—798; J. Kirenko, T. Zubrzycka-Maciąg, D. Wosik-Kawala. <i>Wychowawcza rola szkoły</i> . Lublin 2012; Cichosz W.: <i>Możliwości dialogu wychowania chrześcijańskiego ze współczesną edukacją polską</i> . Kraków: Wydawnictwo „Bernardinum” 2013; T. Zubrzycka-Maciąg, J. Kirenko. <i>Asertywność nauczycieli</i> . Lublin 2015; <i>Wychowanie patriotyczne</i> . Red. P. T. Goliszek. Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu 2018; A. Zellma. <i>Słowniczek podstawowych pojęć stosowanych w nowych dokumentach katechetycznych</i> . W: <i>Wokół nowej Podstawy programowej i Programu nauczania religii</i> . Red.

A. Bałoniak. Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2020 s. 7-8; A. Rayzacher-Majewska. *Jak przeprowadzić pomiar dydaktyczny z religii?* W: *Wokół nowej Podstawy programowej i Programu nauczania religii*. Red. A. Bałoniak. Częstochowa: Edycja Świętego Pawła 2020 s. 49-56.